

mensgeworden en heeft

Onder ons

gewoond

Contactblad Missiezusters Dienaressen van de Heilige Geest

Jaargang 50, Juni 2016

Inhoud juni 2016

1. *Afscheid van Mgr. Hurkmans*
2. *Platformdag*
Internationalisering religieuze instituten
3. *Inspiratiedag Laudato Si*
4. *Afscheid van Joke*
5. *Installatie Mgr. de Korte*
6. *Geroepen...*
7. *Ik wil bedanken*
8. *Groeten uit Rusland*
9. *Laatste contact brief MHGG*
10. *Tochtgenoten*
11. *Kijk vandaag voorbij*
12. *Vredesconcert*
13. *In memoriam*
14. *Mededelingen*

Onvergetelijke gebeurtenissen voor ons religieuze - missionaire leven hebben in de afgelopen maanden plaatsgevonden. Die trokken onze aandacht en enthousiasme. Eén hiervan is het verschijnen van onze nieuwe Pinksternoveen die één en al een reflectie is op onze congregationele richtlijnen over *communio*. Een zuster drukte haar ervaring hierover uit: “Het is in één woord verbondenheid. Ik voelde me zo sterk verbonden met al onze zusters overal ter wereld, met de schepping en met de mensen!”

Belangrijk is de Landelijke inspiratie dag rond Laudato Si georganiseerd door de KNR en de Raad van Kerken. Op 23 april jl. kwamen 250 mensen in Bennekom bijeen om aan de hand van de ‘groene encycliciek’ van paus Franciscus reflecties, inzichten en acties met elkaar te delen.

Ook belangrijk te vermelden is de installatie van Monseigneur Gerardus de Korte als de nieuwe bisschop van het bisdom Den Bosch op 14 mei. Hij legt de nadruk op een hartelijke en gastvrije kerk. En op zijn “bruggenbouwer” zijn.

Deze drie belangrijke momenten zijn tekens van hoop. Lichtbakens zijn het voor ons. Ze geven ons het gevoel dat onze wereld nog niet zo slecht is. Dit zijn maar kleine vonken in de plaats waar we ons bevinden, waar we wonen en werken. Het zou goed zijn als we deze vonken laten doorschijnen in ons dagelijks zijn en doen, als religieuzen, als missionarissen, als gewone mensen, als parochianen, als christenen. Mogen we bezieling en energie blijven putten uit deze inspiratiebronnen.

Veel leesplezier en inspiratie in dit informatieve nummer.

Zr. Melina Polo SSpS

Afscheid van Monseigneur Antonius Lambertus Hurkmans

Op woensdag 19 april 2016 kregen onze twee gemeenten bezoek van Mgr. A. Hurkmans. Wij ontvingen hem om 10.30 uur in de Buitenhof van Het Retraitehuis. Het was een heel eenvoudige ontmoeting. We dronken samen koffie of thee en ieder kreeg de gelegenheid monseigneur te begroeten en te bedanken.

De bisschop hield een korte toespraak, waarin hij zich herinnerde dat hij in zijn ambtsperiode drie maal de zusters van Het Retraitehuis heeft bezocht. We herinneren ons het jubileum van ons honderdjarig bestaan van de SSsP in Uden. Hij gaf onder andere aan dat de reden van zijn vertrek aanvankelijk zijn gezondheid was.

Na een hele tijd zich vermoeid en rusteloos gevoeld te hebben, kwam men er achter dat monseigneur 's nachts aan apneu (stoppen van de ademhaling) leed en dit de oorzaak was van zijn vermoeidheid. Hij voelt zich nu stukken beter.

Maar hij laat zijn verzoek om terug te treden doorgaan. Hij heeft al een nieuwe functie, hij krijgt namelijk de leiding van de Friese Kerk in Rome en zo te zien is hij daar blij mee.

Hij dankte de zusters voor de inzet in het bisdom den Bosch en de goede samenwerking. Zuster Melina dankte monseigneur en bood een cadeau aan. Zuster Theomara heeft met de bisschop een rondwandeling gemaakt in de tuin en om twaalf uur was iedereen weer aanwezig voor het middageten, daarna namen we afscheid.

We wensen monseigneur veel succes en een goede gezondheid.

Zr. Monique

Platformdag Internationalisering Religieuze Instituten

Thema: tussen traditie en transformatie.

Datum: 21-04-2016 in Tilburg

De bijeenkomst was bedoeld voor religieuzen in Nederland die betrokken zijn bij de komst van “buitenlandse” leden naar hun provincie en bood de mogelijkheid om met elkaar eigen ervaringen en ideeën uit te wisselen rond internationalisering.

De inleiding werd verzorgd door br. Bernardus Peeters O.C.S.O., abt v.d. trappistengemeenschap Abdij van Onze Lieve Vrouw te Koningshoeven.

Internationalisering is niet alleen van onze tijd, maar speelt door de eeuwen heen al een rol. Door heel de geschiedenis zien wij internationalisering. Dit aan de hand van enkele voorbeelden:

ABBA Mozes, de zwarte – Ethiopiër, een gewezen bandiet/kluizenaar, die het zelfs tot het priesterschap heeft gebracht.

De Heilige Josephine Bakhita (beschermheilige van Soedan) die vanwege haar zwarte huidskleur moeilijk een plaats kon veroveren bij haar blanke medezusters.

De media publiceerde op 26-01-2016 het verhaal van 3 Indiase religieuzen die als slavin werkte in een convent en naar melding bij de politie werd dit convent gesloten.

Een transformatie naar het CHARISMA: hierbij gaf hij het concrete voorbeeld aan van de ervaring in de internationale trappisten gemeenschap in Koningshoeven bestaande uit 21 medebroeders van zes nationaliteiten.

Abt Franz Pfanner (stichter) 1825-1909 stichtte de eerste missie in Zuid-Afrika en dit bracht een pijnlijke scheuring in een uniforme levenswijze.

Wat heeft de trappistengemeenschap bij dit proces geholpen?

Opbouw van het klooster in Oeganda (2007-2009).

E-Knocking is aanmelden via website. Het aantal geïnteresseerden stijgt.

Aanmelden via de kloosterpoort geschiedt niet meer.

De Tsjechische theoloog Tomas Halik: de globalisatie is het belangrijkste proces van onze tijd.

Negatieve aspect van globalisatie: terugtrekken in de lokale onverschilligheid.

Positieve aspect van globalisatie: mogelijkheid tot universele liefde.

Samenwerking tussen mensen van goede wil. (Paus Franciscus)

Wij westerlingen menen het allemaal zo goed te weten!!

Liefde en samenwerking staan CENTRAAL. De gaven van de Geest houden niet op te bestaan.

Essentiële VOORWAARDEN voor internationalisering:

Religieuzen, wees je bewust van je charisma! (Dit benadrukte br. Bernardus Peeters in zijn lezing)

Wij maken onszelf wijs dat wij op zoek zijn naar een perfecte gemeenschap! Nee, wij hebben juist de opdracht om naar spanningen, conflicten te gaan, dat is onze plaats. De ander goed aanvoelen/saamhorigheid, aangewezen zijn om naar wegen te zoeken. Dit kan vanuit de mystieke Christus. Openstaan voor de universele kerk.

Bereid zijn om onze mono cultuur op te geven. De mono cultuur in onze gemeenschap is groot.

Profetisch karakter van het religieuze leven: het risico nemen anders te zijn dan de ander. In een religieuze gemeenschap zijn de botsende karakters een probleem.

Ben ik bereid om mijn karakter in dienst te stellen van het charisma?

Zondaars op weg naar Heiligheid. Leven vanuit Eenheid in Verscheidenheid.

Het spreekwoord: gelijke monniken, gelijke kappen is in de kloosters niet van toepassing.

Na een korte pauze werden we in kleine groepen verdeeld met een drietal gespreksvragen naar aanleiding van de toespraak br. Bernardus Peeters.

Herkent u binnen uw eigen religieus instituut en/of in uw eigen leven een omschakeling in de wijze waarop u uw ‘buitenlandse’ medebroeders en medezusters ziet?

Welke omschakeling dient u te maken als religieus instituut of als individuele religieus met betrekking tot de internationalisering van het religieuze leven?

Welke omschakeling verwacht u van religieuzen die uit het buitenland hier komen?

Wat vindt u van de stelling: Internationalisering moet het charisma van het religieus instituut dienen en niet het overleven van het instituut?

Iedere groep zou na uitwisseling van bovenstaande vragen een stelling geven.
Onze stelling was: gelijkwaardigheid in diversiteit vraagt begeleiding.

Na de lunch, aangeboden door de KNR, kwam de Nederlandse Wet- en Regelgeving ter sprake. Hiervoor was de heer Marcel Reurs, advocaat, uitgenodigd met als thema: actuele ontwikkelingen rondom het verblijf van religieuzen uit het buitenland. Dit blijft een moeilijk punt voor veel religieuze instituten.

Al met al was het een zeer inspirerende dag. We waren met zo’n 27 deelnemers, waaronder zuster Yuliana en ondergetekende.

De dag werd afgesloten met een hapje en een drankje.

Zr. Francien

Landelijke Inspiratiedag

Op 23 april 2016 werd de Landelijke Inspiratiedag rond Laudato Si van paus Franciscus gehouden. Van ons waren aanwezig de zusters Gré, Monique, Yuliana, Lili, Suchita en Melina. Zuster Lili was betrokken bij de organisatie van deze dag. Onderstaand vindt u het verslag dat de KNR heeft geschreven in hun website. Dat neem ik het hier in het geheel over (met goedkeuring van de auteur Gerard Moorman).

“Een manifest voor de schepping en de armsten”

BENNEKOM - Laudato Si', de 'groene encycliciek' van paus Franciscus die in juni vorig jaar uitkwam, weet ook in Nederland mensen te mobiliseren. In Bennekom kwamen afgelopen zaterdag 250 mensen bijeen tijdens de landelijke Inspiratiedag.

Geheel in de geest van de encycliciek namen katholieken, protestanten van verschillende denominaties, quakers, agnosten, boeddhisten en moslims deel.

Openingsviering

De dag begon met een oecumenische viering met medewerking van Mgr. de Korte en ds. Anne Verbaan. In zijn overweging sprak de bisschop over de Franciscusinjectie die in het Vaticaan voelbaar was. Iedereen sprak er over verbinden. Verbinden is ook wat ons gevraagd wordt in de boodschap van Laudato Si'. We moeten onze krachten bundelen in onze inzet voor een integrale ecologie waarbij we recht doen aan de één miljard mensen die tot de allerarmsten behoren en aan moeder aarde, ons gemeenschappelijk huis. Als christenen hebben we nog een extra motivatie, sprak Mgr. De Korte, want wie de schepping schendt, schendt ook de Schepper. Ieder levend wezen is immers een schepsel van God. Wij zijn geen eigenaar van de aarde maar zijn aangesteld als hoveniers om de aarde te bewerken en te behoeden. Laudato Si' biedt daarbij een moreel kompas.

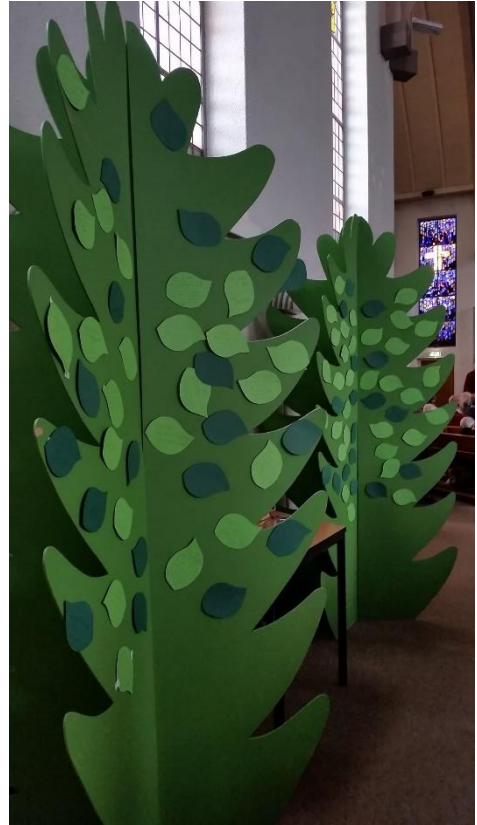

Laudato Si'
biedt daarbij
een moreel
kompas

Toespraak Herman Wijffels

In zijn toespraak noemde hij *Laudato Si'* “het meest diepgaande en samenhangende document over de situatie in de wereld dat nu voorhanden is”.

Wij leven ecologisch gezien in een crash-situatie, aldus Wijffels. Doorgaan met de huidige wijze van produceren en consumeren is onhoudbaar. Als we zo doorgaan tasten we de basis van het leven aan en zullen we uiteindelijk ook onszelf vernietigen. Hij is groot voorstander van de ‘integrale ecologie’ die paus Franciscus bepleit, waarin zorg voor de aarde en zorg voor het lot van armen een eenheid vormen. We moeten af van het atomistische denken waarin we alle levende wezens als aparte eenheden zien die elkaar beconcurreren en bestrijden.

In werkelijkheid is alles met elkaar verbonden en zijn we afhankelijk van elkaar. Wijffels deed een beroep op de aanwezigen als gelovig mens, als burger, als ondernemer of werknemer en als consument om in elk van deze rollen bij alles wat we doen na te denken over de impact die ons handelen heeft voor anderen en voor de aarde.

Elke aankoop die we doen is ook een morele keuze: is dit product dat ik nu koop, zodanig geproduceerd dat het niet heeft geleid tot uitbuiting van andere mensen of van de aarde? Als ondernemers moeten we niet streven naar winst maken ten koste van anderen en van de aarde maar werken ten dienste van de aarde en haar bewoners. Het is onze opdracht als mens om onze talenten te ontwikkelen om daarmee een goede bijdrage te leveren aan de samenleving en de aarde.

Afsluiting

Terugblikkend op het programma noemde bisschop Gerard de Korte Laudato Si' een moreel kompas. Hij wees op tegenkrachten die er momenteel ook volop zijn, op inertie, populisme en angst. Het komt er volgens hem op aan vol te houden vanuit een innerlijke motivatie, ook als het lastig is. Gedurende de dag konden de deelnemers hun ideeën en boodschappen achterlaten op de bomen voor de aarde die in de kerkruimte waren opgesteld. Tijdens de slotviering werden er enkele voorgelezen door dagvoorzitter Martine Vonk.

Manifest

Bezoekers van de inspiratie dag hebben in groten getale het Laudato Si' manifest onderschreven. Met dit manifest verklaren zij zich actief in te zullen zetten voor de bescherming van de schepping en van het recht op waardig leven van de armsten. Het manifest roept op tot “een ‘ecologische bekering’ van onszelf, kerk en maatschappij”. Want er moet “wereldwijd een ingrijpende ommekeer plaats vinden van economische en politieke systemen. Samenspraak en samenwerking tussen ‘alle mensen van goede wil’ is nodig om een weg te vinden uit de huidige ecologische en sociale crisis.”

Samenvatting van de inleiding van Herman Wijffels

Herman Wijffels begint zijn inleiding met het uitspreken van zijn grote waardering voor de encycliek *Laudato Si'*. Het is in zijn ogen het meest diepgaande en samenhangende document over de situatie van de wereld in deze tijd. Hij kent geen wetenschappelijke documenten waarin op dit moment de samenhang zo duidelijk naar voren komt. Er spreekt een groot moreel ethisch gezag uit het document.

Integrale ecologie

Het kernbegrip van *Laudato Si'* is integrale ecologie. Er wordt een duidelijke samenhang en verband gelegd tussen de sociale gerechtigheid, de wijze waarop wij mensen met elkaar omgaan en de zorg voor de aarde en ALLES wat daarop leeft.

In de encycliek neemt paus Franciscus afstand van een antroposofische levenshouding, waarin de mens centraal staat en alle andere schepselen er voor de mens zijn. De mens heeft bijzondere capaciteiten waaruit een bijzondere verantwoordelijkheid voortvloeit om het leven verder te brengen. Niet om te heersen over de aarde en haar schepselen, maar om deze te dienen. *Laudato Si'* gaat over de sociale verhoudingen tussen mensen onderling en tussen mens en aarde.

Het is een belangrijk en goed document dat op het juiste moment is verschenen. Wijffels vergelijkt het met de encycliek *Rerum Novarum*, die 125 jaar geleden verscheen aan het begin van een industriële tijdperk en ingaat op sociale verhoudingen in die tijd. Nu spelen de grote ecologische problemen en zijn we in een nieuwe fase, een nieuw tijdperk beland en *Laudato Si'* roept ons op om op een goede manier met de ecologische problemen om te gaan.

De tijd waarin wij leven

We zijn gekomen aan het einde van het industriële tijdperk. Een tijdperk waarin we werden gevormd door de Verlichting, waarin nieuwe methodes invulling gaven aan het leven zoals het nu is. De productiviteit steeg enorm in deze tijd en de successen hebben geleid tot de situatie waarin we ons nu bevinden. Aan het begin van de industrialisatie waren er één miljard mensen op aarde die leefden in een beperkte welvaart. Nu zijn we met meer dan zeven miljard bewoners en is de welvaart 80 keer zo groot. Dit heeft geleid tot een enorme productie en consumptie.

Dit vraagt om fundamentele veranderingen en een herbezinning op wat ‘goed leven’ is in de huidige omstandigheden. Laudato Si’ is een uitnodiging tot deze herbezinning om te komen tot een nieuwe vorm en inhoud van leven, onze manier van leven is niet meer houdbaar en niet langer duurzaam.

We putten de natuurlijke hulpbronnen uit; water, de bodem en de dunne vruchtbare laag aarde, de grondstoffen, de vissen in de oceanen en de bossen. We tasten ecosystemen aan en vervuilen de zeeën en ecosystemen.

We vernietigen de biodiversiteit. Elk jaar verdwijnen er zo’n 1000 soorten levende schepselen, die allemaal onderdeel zijn van het gemeenschappelijke leven op aarde. Daarnaast is er de klimaatverandering, die geen verder toelichting behoeft.

In feite tasten we als mens de basis van het leven aan en zullen uiteindelijk daarmee ook onszelf vernietigen. We bevinden ons in een pregnante crashsituatie, dat is waar ook Laudato Si’ ons op wijst. Het doel van ons bestaan is leven en niet het leven vernietigen. Onze opdracht als mens is onze potentie te ontwikkelen en met onze talenten een bijdrage te leveren aan onze samenleving. Wat staat ons in deze volgende fase in de evolutie te doen?

Het uitgangspunt van de oproep van Laudato Si’ is te komen tot reflectie. We kunnen zo niet verder gaan. Onze huidige methodes en manier van leven zijn niet meer bruikbaar en we moeten nieuwe vormen zoeken. Dat is het punt waar we nu staan.

We kunnen niet verder met het antropocentrische mensbeeld, ons past meer bescheidenheid. Er is sprake van een atomistische visie op de wereld, waarin er sprake is van allerlei losse element en eenheden die in strijd zijn met elkaar en elkaar beconcurreren. De werkelijkheid is echter dat alles met elkaar verbonden is en dat ieder mens afhankelijk is van andere mensen en wezens. Wijffels verwijst hierbij naar de Afrikaanse Ubuntu: ik ben omdat jij bent.

Onze economie is gericht op winst maken, desnoods ten koste van andere mensen en de aarde. Wij streven geluk na door materie en de aanschaf van spullen. Er is sprake van economische lineaire processen; uit grondstoffen worden producten gemaakt die we tijdelijk gebruiken en vervolgens weggooien wat leidt tot vervuiling.

Op al deze punten is een correctie nodig. Er moet een nieuwe ‘release’ komen van onze cultuur. Een belangrijk aspect daarbij is een herbezinning op het begrip integriteit. Nu betekent integer vooral nog ‘de regels niet overtreden’, maar deze definitie is beperkt. We moeten ons bedenken dat alles wat we doen gevolgen heeft voor anderen en dat we daar rekening mee houden. Dat geldt voor elke rol die we spelen en hoedanigheid die we hebben.

Als religieuze mensen

Religie komt van religare, dat verbinden betekent, of open staan. We moeten openstaan voor wat de tijd ons vraagt; voor de Heilige Geest die volop aanwezig is in deze tijd en zeker aanwezig was toen de huidige paus gekozen werd en hij zijn naam Franciscus koos. We moeten zelf weer hele mensen worden en af van de verbrokkeling. We moeten onszelf weer verbinden met onze spiritualiteit, ons hart en onze intuïtie en de wereld waarin we leven heel maken.

Als burgers

We moeten onze taken en plichten uitoefenen op een zodanige manier dat deze de kracht van het leven versterkt, life-affirming, zoals de Engelsen dat noemen. We moeten afstand nemen van zaken die de waardigheid van het leven aantasten en bijdragen aan de vitaliteit van de gemeenschap. Lokaal zie je allerlei dingen gebeuren op dit gebied, zoals deeleconomieën, waarbij niet iedereen zijn eigen bladblazer heeft, maar deze leent van elkaar. Een ander voorbeeld zijn initiatieven van gezamenlijke moestuinen of klein coöperaties.

Als ondernemer

We moeten nieuwe mogelijkheden in praktijk brengen en zorgvuldig omgaan met de natuurlijke bronnen. Ondernemen moet ten dienste staan van de mens en de samenleving en niet ten koste daarvan gaan. Het gaat niet alleen om financiële waarden maar ook om de waarde voor mensen. Wijffels verwijst hierbij naar de triple P filosofie; People, Profit, Planet. Enkele grote voorlopers werken daar inmiddels aan.

Als werknemer

We moeten onszelf als werknemer niet alleen zien als een radertje in het geheel en alleen uitvoeren wat ons gevraagd wordt, maar proberen een positieve bijdrage te leveren aan het werk.

Als consument

Elke aankoop heeft ook een morele dimensie of het nu gaat om kleding of voedsel of wat dan ook. Bij alle aankopen moeten we ons afvragen of het product integraal-ecologisch verantwoord is. Is er geen sprake geweest van kinderarbeid, uitbuiting of aantasting van het milieu? Alleen op deze manier kunnen we onze ecologische voetafdruk verminderen. Daar komt ook bij de vraag hoe zorgvuldig ga ik met mijzelf als schepsel om, hoe goed zorg ik voor mijn lichaam, gebruik ik gezonde voeding, houd ik het in conditie en kan ik zo een volledige bijdrage leveren aan een goede samenleving?

Tot slot

We zijn nu aangekomen in een nieuwe fase en moeten openstaan voor de mogelijkheden die er zijn om onze verantwoordelijkheid te nemen. Laudato Si' biedt ons een bruikbare oriëntatie om daarmee aan de slag te gaan en onze eigen antwoorden te formuleren op de uitdagingen van deze tijd.

Afscheid van Joke van Rijsingen

Na bijna 18 jaar als leidster en coördinator van de zusters van “Het Retraitehuis” gefunctioneerd te hebben, heeft Joke van Rijsingen haar ontslag aangevraagd en is ondertussen al verhuisd naar Ruurlo.

Op maandag 25 april hebben we officieel afscheid genomen. Het personeel, vrijwilligers van het Arnoldusklooster en alle zusters waren aanwezig in de Buitenhof van het Retraitehuis. Ook verschillende andere personeelsleden kwamen voor het zelfde doel. De zusters van het Retraitehuis werden de zondag tevoren door Joke getrakteerd op koffie en Limburgse vlaai. Dat was een heel gezellige middag.

Het officiële afscheid begon met een Eucharistieviering, voorgegaan door pastoor Ponsioen, waaraan Joke en Peter (echtgenoot) ook deelnamen.

Na deze viering heeft Joke een woordje gesproken:

“Hier sta ik dan. Opnieuw een kruispunt in mijn leven en denk ik terug aan de laatste 17 - 18 jaar dat ik bij de zusters, bij jullie dus, werkzaam ben geweest.

Alles overziend kan ik zeggen, dat hier te hebben mogen werken voor alle zusters, een mooie opdracht en levensvervulling was. Ik heb veel van jullie geleerd, ook hoe het leven in een gemeenschap is: samenwerken, samen ergens voor gaan, samen de tas dragen, samen ook weer loslaten. . . .

. . . . Het onderschrijven van het “Missie Statement Manuale” van jullie congregatie in deze mooie serene kapel, was echt een bijzonder moment.”

Zij sloot af met:

“De verbondenheid door Gods liefde en inspiratie van de heilige Geest heeft mij veel gebracht en daarvoor kan ik alleen maar dankbaar zijn. Ik dank oprecht iedereen hier aanwezig voor het samenzijn en samenwerken voor de levensgemeenschap in deze prachtige omgeving. Het ga jullie allen goed”.

Na de Eucharistieviering hebben we samen met Joke en Peter het middagmaal gebruikt en om drie uur zijn we met het ‘afscheidsfeest’ begonnen.

Er werden cadeaus aangeboden waaronder zelfs een zadel voor een paard dat nog komen moet. Er heerste een heel goede sfeer, waar tussen koffie met gebak en een drankje gespeeld werd en een verhaal verteld werd van Adam en Eva, door zuster Christa Monica. Zuster Melina bood als dank een cadeau van de provincie aan en zuster Henrianna van de ‘groep’.

Zuster Gré zei onder andere:

“Joke, op 10 november 1998 kwam je in dienst van de congregatie als coördinator voor 16 uur per week. In die tijd woonden er alleen zusters in ‘Het Retraitehuis’.

In de jaren dat je werkzaam was bij ons heb je zij veel omvattende taken verricht, zoals contactpersoon met de verzorging, vervoer regelen, vrijwilligers inwerken. Joke, je wist van binnenuit de zusters spiritueel te begeleiden, ook in de groep met groepsbijeenkomsten door een mooi gedicht en een goed gesprek.

Dit is maar een greep uit je werkzaamheden. Bij jou, Joke, was het eerst de zusters daarna het overige werk. Was je in het begin de enige coördinator en leidster, later kreeg je er collega's bij en dat was iets voor jou als rasechte teamworker.

Wij hopen dat Peter dit zelfde in jou herkent. Samen met Peter, je zoon en zijn gezin hebben jullie vorig jaar de grote stap genomen te verhuizen naar Ruurlo. We hopen dat jullie je daar helemaal thuis zult voelen. Nu is het moment aangebroken dat je je niet meer in tweeën hoeft te delen, maar dat je gewoon elke dag weer invulling kunt geven zodat het jou en Peter en de kinderen ten goede komt.

Tot slot, Joke en Peter, het gaat jullie heel goed en we stellen het zeer op prijs nog eens wat van jullie horen. Namens alle zusters, veel geluk, gezondheid en het allerbeste gewenst voor de toekomst”.

Joke en Peter dankten nog eens iedereen voor deze fijne afscheidsviering, er werd nog wat nagekaart en Joke met Peter gingen met hun camping naar Ruurlo, een nieuwe toekomst tegemoet.

Zr. Monique

Installatie Monseigneur Gerardus de Korte

Afgelopen zaterdag 14 mei jl. woonden de zusters Gré en Melina de Pontificale Eucharistieviering bij ter gelegenheid van het bezit nemen van de zetel als de nieuwe bisschop van Den Bosch door Mgr. de Korte. De plechtige Pontificale Eucharistieviering vond plaats in de Sint Jans Kathedraal en werd gevolgd door de receptie en het afscheid van Mgr. Hurkmans in de Theater Parade.

Er waren 1500 genodigden: Kardinaal Eijk, bisschoppen, priesters, gelovigen, overheidsbekleders. Bisschop de Korte benadrukte in zijn preek: *“Bouw mee aan een hartelijke en heldere kerk.”* Hij zei in zijn preek nog dat het Katholieke Huis groot is. *“Er is ruimte voor een veelheid van spiritualiteiten en accenten. Vrijheid van meningsuiting is een groot goed, ook binnen de kerk”*

Op Twitter: een twitteraar plaatste een commentaar over Mgr. De Korte's preek: 'Preek was al met al helemaal de Korte. Geen opgeheven vinger, maar uitgestoken hand.'

Is dit niet mooi? We staan onze nieuwe bisschop bij met ons gebed.

Zr. Melina

Geroepen om onze kring te verbreden in onze contemplatie en in onze actie!

Dit jaar hadden we een speciale Pinksternoveen. Het zag er naar uit dat deze langer was dan die van voorheen en met meer inhoud. Toen we er dieper over na gingen denken kwam de Geest in ons in beweging. Dat leidde er toe dat we onze verlangens uit wilden drukken in twee symbolen: een krans en schoenen.

De Krans werd gemaakt van verschillende kleuren papier en van krantenpapier. De vele kleuren vertegenwoordigen ons verlangen om binnen onze kring onze multiculturele omgeving in te sluiten, ongeacht kleur en nationaliteit en daardoor onze communio binnen de gemeenschap en buiten de gemeenschap te verbreden. De Krant herinnert ons eraan dat we niet alleen verenigd zijn met mensen in de buurt, maar ook met hen die ver weg zijn, onze lijdende broeders en zusters wereldwijd.

Waarom kozen we schoenen?

In feite hebben we één winterschoen en één sandaal genomen. Schoenen en sandalen herinneren ons aan onze pelgrimstocht, om Jezus voetstappen te volgen.

In de hedendaagse realiteit herinnert dit symbool ons aan meer vluchtelingen, degenen die een lange weg afleggen om een veilige bestemming te bereiken. Schoenen geven bescherming aan onze voeten...Bescherm ik de anderen? Schoenen dragen mij naar een andere persoon toe...Ben ik bereid om de ander te bereiken?

Ik kan in de zomer geen winterschoenen dragen. En omgekeerd geen sandalen in de winter...ik pas mijn schoenen aan afhankelijk van het seizoen...Pas ik me aan bij anderen?

Ik kan niet lopen in de schoenen van iemand anders, soms zijn ze te klein, soms te groot...het veroorzaakt ongemakken...Kan ik de pijn en het lijden van de ander voelen?

Soms moet je je schoenen uit doen, want als je loopt op blote voeten ben je kwetsbaarder, dan loop je bewust op de grond en vermijd je stenen en doornen die je pijn doen. Op deze manier van lopen zou je misschien ook de ander moeten naderen.

Dit waren de gedachten achter de symbolen toen we onze noveen begonnen... Maar toen de dagen van de noveen verstreken, gingen we in de geest meer en dieper in op onze spiritualiteit, keken we dieper naar onze communio.

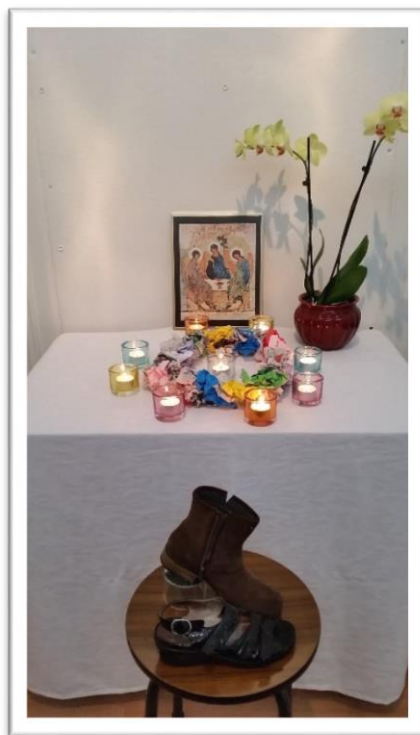
Dankbaarheid en verwondering voor het universum en voor moeder aarde groeiden in onze harten. We eindigden met ons drieën in een open kring onze noveen met open handen, bereid om te delen en te ontvangen.

Het samen bidden en delen van het leven heeft ons verrijkt om elkaar beter te leren kennen en naar elkaar toe te groeien en iedereen van ons met onze uniciteit en onze beperkingen te waarderen en te aanvaarden.
Kom Heilige Geest, leid ons Verder !

Zr. Celine Chacko

Schoenen en
sandalen
herinneren ons
aan onze
pelgrimstocht

Ik wil bedanken...

Lieve Zusters,

Ruim een jaar verblijf ik intussen in onze gemeenschap in Tilburg. Bij de overplaatsing had de provinciale raad daarbij twee specifieke doelen voor mij voor ogen. Een daarvan is dat ik mijn artistieke weg zou blijven volgen.

Via dit nummer van Onder Ons kan ik u laten delen in mijn vreugde betreffende mijn samenwerking met een van onze zusters in Siberië. In 2015 heb ik in Uden namelijk zuster Agata Kovalciková ontmoet en zij vroeg me of ik bereid zou zijn om - door mijn tekeningen ter beschikking te stellen - één van de projecten artistiek wilde ondersteunen.

Ik was meteen enthousiast, want dankzij de congregatie kon ik mijn talent ontwikkelen en op deze manier de congregatie van dienst zijn door deze vorm van de Nieuwe Evangelisatie te dienen en te ondersteunen.

Kort daarna heb ik een aantal concrete punten over onze samenwerking met mijn Poolse medezuster, Natalia Gradel, besproken. In onderstaand artikel dat zuster Natalia vanuit Kemerovo/Rusland voor het Poolse Contactblad en voor ons “Onder Ons” schreef geeft zij enige informatie over het werk van onze zusters in het diocees West Siberië.

Deze brief geeft me een warm gevoel betreffende de vervulling van mijn artistieke aanleg.

Dank u wel, zusters!

Zr. Zofia Senger

Groeten uit Rusland

Lieve zusters, lieve weldoeners van ons missiewerk,

Geleidelijk aan naderen we de laatste fase van ons intens pastoraal werk in de parochies, de directe voorbereiding op het grootste mysterie van ons geloof, het Paasfeest.

Dit jaar hebben we tijdens de acties waaraan we deelnemen in het bijzonder onze gedachten en onze gebeden tot God gericht voor u, lieve weldoeners.

Dankzij uw goedheid zijn we in staat om de mensen die aan onze zorgen zijn toevertrouwd in onze pastorale zorg, niet alleen met woorden te ondersteunen, maar met concrete werken van barmhartigheid. Daarvoor zijn we u heel dankbaar.

Ik ben al 10 jaar werkzaam in Siberië, dit is mijn missionaire droomplek. Sinds het begin van mijn verblijf in het klooster staat mijn hart altijd open voor dit land.

maar de mensen die hier wonen hebben een warm en goed hart. Zij leven in de dorpen in eenvoud en armoede, en zijn altijd bereid met anderen alles wat ze hebben te delen.

Tijdens de Veertigdagentijd en de Advent hebben we een actie waarbij de mensen van onze parochie iets van hun geld kunnen geven voor de armen. Eens zag ik Zodra, een klein meisje, al haar muntjes, letterlijk 30, die ze in de Advent had gespaard, afgeven als cadeau voor de verjaardag van Jezus. Ze deed dat omdat het voor Russische mensen troostend is om iets te kunnen geven aan iemand die je heel dierbaar is. Ik vind dat getuigen van een open en alert hart van een klein kind.

Onze pastorale activiteiten hier in Rusland hebben andere dimensies dan bij voorbeeld in Duitsland of Polen: enorme, vaak dunbevolkte gebieden; moeilijke klimatologische omstandigheden... Dat zijn slechts enkele voorbeelden.

Ons verlangen is om de mensen tot Christus te brengen. We werken te midden van orthodoxe christenen. Deze zijn wel gedoopt, maar zijn niet in de gelegenheid geweest om Christus te leren kennen. We proberen hen God te leren kennen door de werken van barmhartigheid. We kunnen dit niet alleen doen met woorden, maar ons leven moet een getuigenis zijn van ons geloof, onze eenheid en de zorg voor hun leven. Zoals u weet, is het niet genoeg om mensen te vertellen: "De Heer heeft u lief," maar we moeten hun laten zien dat we van hen houden, dat de liefde die we van God zelf hebben ontvangen, met hen willen delen, omdat hij van ons allemaal houdt.

Hoewel Rusland niet bekend staat als arm land, leven er mensen in de dorpen of in kleinere steden in grote armoede. Voor hen willen we ons op een speciale manier inzetten. Dit zou niet mogelijk zijn zonder uw hulp. Dankzij u kunnen we hen pastorale steun verlenen bijvoorbeeld door de aankoop van studieboeken, workshops geven, vorming van catechisten en zo voort. En ook door materiële steun te verlenen door aanschaf van levensmiddelen, kleding... We leven als één gezin te midden van deze mensen, met hart en ziel met hen

Twee keer per week bezoek ik een kinderclub in de parochie. Daar geef ik lessen aan kinderen, peuters zijn geweldig. Aan het einde van onze ontmoeting, vroeg ik de kinderen: “Wat zou je Jezus willen vragen? De 5-jarige Vova heft haar hand op en zegt: *“Ik droom om mijn verjaardag te vieren. Mijn oma heeft gezegd dat mijn verjaardag te vieren afhankelijk is van geld, dat er zou moeten zijn. Op dit moment hebben wij dat niet. Daarom kan ik op mijn verjaardag daar niet over dromen”*. Ik ben me bewust dat wij deze kleine Vova mogen helpen en dat we haar een mooie verjaardag kunnen bezorgen...maar het gaat niet alleen over deze kleine Vova, de zorg voor kinderen houdt ons dagelijks bezig.

Ik ben al zeven jaar in ons diocees verantwoordelijk voor de vorming van de catecheten. Het is een mooie en tegelijkertijd niet gemakkelijk taak. We moeten rekening houden met enorme afstanden, dus we kunnen elkaar niet zo vaak ontmoeten. Daarom gebruiken we andere manieren om elkaar te bereiken. Die mogelijkheden worden ons geboden door de “Katholieke Televisie” in ons diocees, het diocees “West Siberië”. Drie jaar geleden zijn we, samen met het bestuur van de televisie met een gezamenlijk project gestart tijdens de Advent en de Veertigdagentijd. We willen het woord van God en Zijn liefde wereldwijd bekend maken door beeld, muziek, gedichten, poëzie, film, enzovoort. De huidige communicatiemiddelen stellen ons daartoe in staat en we zijn ervan overtuigd dat we deze middelen moeten gebruiken.

Wij hebben onder andere hulp gevraagd aan zuster Zofia Senger in Nederland, om haar bijdragen te leveren tijdens de Advent 2015 en de Veertigdagentijd van dit jaar, door aan de hand van de Evangelieteksten deze woorden in beelden uit te drukken

<http://tvkana.ru/kalendar-adventa-2015/>

Advent 2015.12. 13-24 bijv. zaterdag 24.12.2015 ev. J.1 1-18

<http://tvkana.ru/calendar-lent-2016/>

Veertigdagentijd 2016 .03 .14-19

bijv.: zaterdag 19.03.2016 ev. Lk 2.41-51

en pastorale teksten van Spaans naar Pools te vertalen. We weten dat de tijd, die Zofia hieraan heeft besteed niet alleen voor ons diocees is, maar voor heel Rusland. We willen haar bedanken namens onze hele commissie.

Lieve weldoeners, dank u wel voor alles, voor uw ondersteuning in dit jaar van Liefde en Barmhartigheid. U bent dagelijks aanwezig in ons gebed in onze gezinnen, in onze religieuze gemeenschappen en parochiegemeenschappen.

We willen u graag uitnodigen ons te bezoeken om uw specifieke aandeel te zien. Met grote dankbaarheid en de belofte van ons gebed.

Zr. Natalia Gradel
Kemerovo/Rusland

Afscheid van Contact Brief MHGG

Doordat de MHGG in onze provincie sterk is afgenomen hebben de leidsters besloten met deze brief te stoppen. In de hieronder vermelde laatste brief kunt u hierover lezen.

Pinksterbrief Voorjaar 2016

Lieve leden en vrienden met ons verbonden,

Ieder jaar opnieuw worden we in deze tijd geraakt door de schitterende, kleurrijke bloesems en de frisse voorjaarsklanken van de lente. Er ontspringt nieuw leven in planten en bomen. We voelen iets van een frisse uitstralende geest...

...In deze tijd tussen Pasen en Pinksteren bereiden wij ons voor op het Pinksterfeest. De leerlingen, bij elkaar in Jeruzalem, voelen zich verweesd door Jezus achter gelaten. Ze weten: er moet iets gaan gebeuren. Samen met Maria zijn ze in gebed bij elkaar en wachten op de Helper, de Trooster, die Jezus bij Zijn laatste avondmaal heeft beloofd...

Als leden van de MHGG, tochtgenoten en de vele vrienden met ons verbonden, samen in Zijn Geest onderweg, voelen we ons steeds geïnspireerd door het Pinksterfeest. We willen ons open stellen voor Zijn komst. We kunnen onze antenne afstemmen op Zijn taal, de fluisteringen van de Geest, die wij persoonlijk zo nodig hebben evenals de vruchten van de Geest zoals liefde, vrede, geduld, maar ook de *gaven van wijsheid, raad en sterkte bij kleine en grote beslissingen*.

Vele jaren reeds ontvangt U de contactbrief "In Zijn Geest onderweg". Al eerder hebben we u hierin verteld, dat we moesten afbouwen met de MHGG, vanwege ziekte, veroudering van leden en leiding.

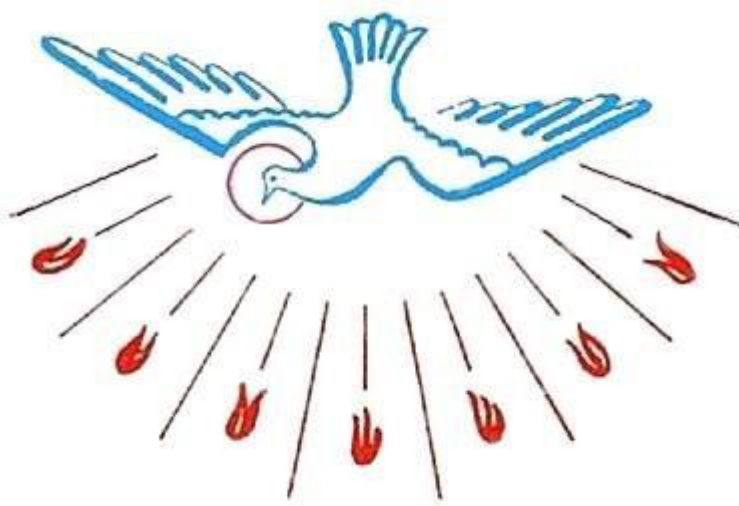
Nu hebben we helaas moeten besluiten om ook met deze contactbrief te stoppen. Ik hoop dat U ons begrijpt. We hebben in de MHGG vele mooie ervaringen gehad, samen van harte veel lief en leed gedeeld in de groepen en tijdens de ontmoetingen van de inspirerende Pinkstervieringen. Het was fijn om in de contactbrief hierover te schrijven. Zuster Reinilda was onze grote initiatiefneemster en vol vuur van de Geest. Vanaf het begin werden er al brieven geschreven.

We hebben geprobeerd U iets mee te geven van de spiritualiteit van onze congregatie en onze stichter de H. Arnold Janssen en de medestichteressen, Helena Stollenwerk en Hendrina Stenmanns. En niet te vergeten: we hebben trouw voor elkaar gebeden en zijn als ware tochtgenoten in vreugde en verdriet met elkaar opgetrokken.

Het is voor mij en anderen ook loslaten, wat niet altijd even makkelijk is. U allen hebt ook wel eens een dergelijke ervaring gehad. Ik vertrouw, dat de Geest verder werkt en dat Zijn liefdevolle aanwezigheid U steun en kracht blijft geven. Voor wie kan of wil zijn er altijd nog wegen om persoonlijk contact te blijven houden, hetzij per brief, telefoon of é-mail.

Dank aan allen, vooral ook aan de leden van de redactie, die in de laatste jaren een grote steun waren.

Zr. Marie Rose

Tochtgenoten

Misschien heeft U uit de voorgaande woorden van zuster Marie Rose de conclusie getrokken dat de MHGG ophoudt te bestaan. Niets is minder waar. Het is wel zo, dat we de laatste jaren in Nederland sterk hebben moeten afbouwen. Door het plotselinge overlijden van Mevrouw Brouwers uit Baexem, die na het vertrek van onze zusters uit Baexem, voor een groot gedeelte de leiding van de MHGG in handen had, was het onmogelijk de maandelijkse bijeenkomsten nog voort te zetten.

Ook Uden komt vanwege de vele hulpbehoevende leden sinds vorig jaar niet meer bij elkaar...

De leden van Belfeld en Halsteren zijn als zuurdesem opgegaan in parochiegroepen als Biddende Moeders, Zin op Zaterdag, Egidius en Aandacht voor elkaar.

Alle waardering voor Truus Koppen en An Cuypers-Rutjens die samen tot nu toe de zorg dragen voor de groep van Ospel.

Gelukkig telt Tilburg nog 20 leden. Zij houden de MHGG binnen de Nederlandse provincie levend onder leiding van Zuster Yuliana Mamuk, die ook de algemene leiding van zuster Marie Rose gaat overnemen. Wij wensen haar veel succes...

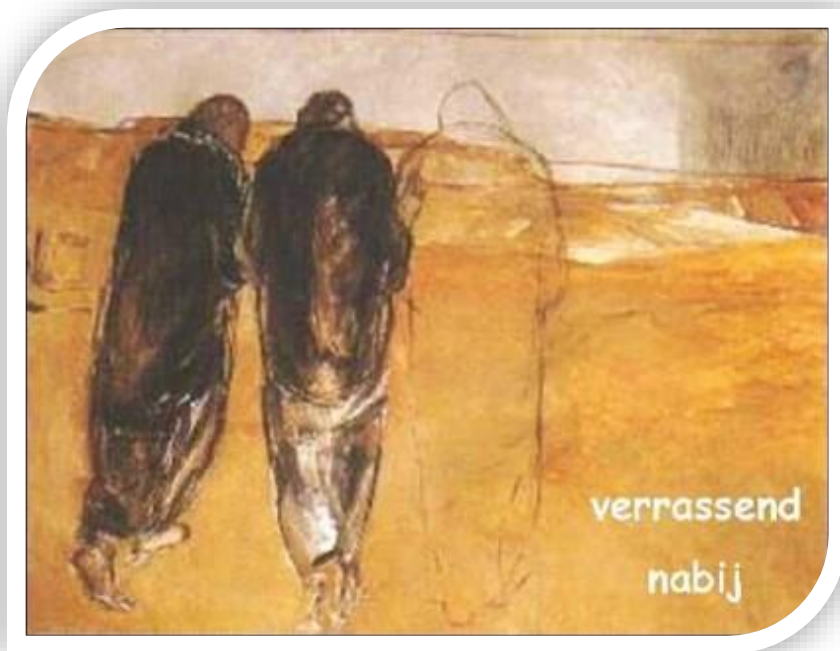
...We zijn *tochtgenoten* die tezamen met alle leden van de Arnoldusfamilie ons in zetten voor de uitbreiding van Gods koninkrijk op aarde. Zo heeft Treebeek een eigen groep Tochtgenoten, die vier maal per jaar voor gebed en bezinning bij elkaar komen. Samen proberen ook zij onze spiritualiteit te beleven en uit te dragen in hun dagelijks leven.

Dit zelfde kan gezegd worden van onze buitenlandse zusters, die werkzaam zijn in Den Haag-Schilderswijk en Amsterdam. Ook zij organiseren regelmatig bijeenkomsten voor jongeren. Het spreekt vanzelf dat deze aangepast zijn aan hun levenswijze. Maar het doel is hetzelfde namelijk elkaar ondersteunen en inspireren in het uitdragen van Gods onvoorwaardelijke liefde voor alle mensen. Hier is een voorbeeld. Zuster Elvira, die werkzaam is in de Schilderswijk Den

Zij schrijft in haar uitnodiging:

“Wij zijn een geloofsgemeenschap midden in de Schilderswijk. Wij willen samen met onze burens door “ één straat, ” met andere woorden wij willen onze burens leren kennen. Wij willen in de maand juni een concert organiseren dat de vrede moet uitdrukken. Wij willen samen als burens onder elkaar een dag met elkaar beleven waarin wij onze talenten kunnen uitdrukken en uitbeelden door middel van zang, gedicht, toneel, of een kleine musical. Het moet iets multicultureels zijn. Eenvoudig. Het moet ons naar elkaar toebrengen. Wij willen met respect met de ander omgaan, omdat we ons bewust zijn dat we allemaal uniek zijn”.

Zr. Odetta Peters

Kijk vandaag voorbij

*Als je denkt dat er nooit iets verandert
en je zo niet langer door wil gaan
Het verlangen in je hart licht verankert
te wachten tot je ogen open gaan*

*Kijk vandaag voorbij
er komt een nieuwe tijd*

*Als je niet meer van de liefde kan verwachten
al je plannen in rook op gegaan
Als licht brand in slapeloze nachten
laat het tot de zon opkomt maar...ah...*

*Maar kijk vandaag voorbij
er komt een nieuwe tijd*

*Kijk vandaag voorbij
er komt een nieuwe tijd*

Gesterkt door de Geest het verhaal van Gods liefde onder mensen doorvertellen

Vredesconcert Marthakerk, Parochie Maria Sterre der Zee Den Haag

Gesterkt door de Geest het verhaal van Gods liefde onder mensen doorvertellen

Onder Ons Provincie Nederland

*Ik zaai een bloem die vrede geurt
en wereld met liefde kleurt
Het wordt een bloemenpracht
en op 't zakje staat vredesmacht*

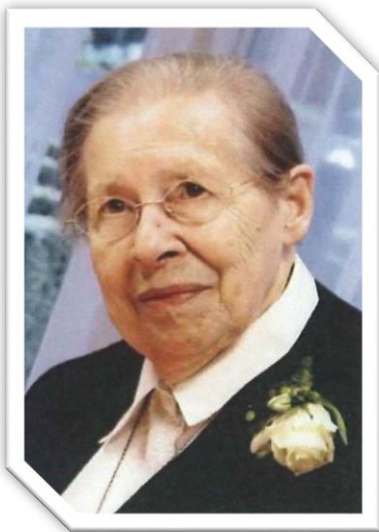
*Ik kleur het leven in
met kleuren van de dag
soms rustig soms uitbundig
maar altijd dankbaar
dat er vrede nog steeds is*

IN MEMORIAM

*“Het is mijn verlangen:
mij met geheel mijn liefde en met heel mijn leven
in dienst te stellen van de Blijde Boodschap”
(Helena Stollenwerk)*

Zuster Andria Johanna Martina Maria Geurts

Geboren : 30-05-1923 Uden Bisdom 's-Hertogenbosch
Ingetreden : 27-04-1943 Mariabosch Baexem
Eerste Geloften : 02-01-1946 Mariabosch Baexem
Eeuwige Geloften : 02-01-1952 Mariabosch Baexem
Overleden : 16-05-2016 Uden
Begraven : 20-05-2016 Uden

Als oudste in het gezin van zeven kinderen, drie meisjes en vier jongens, heeft zuster Andria-opgroeïend op een boerderij in Uden, bijna onder de rook van het Retraitehuis - al vroeg de rijkdom van de natuur leren kennen en waarderen.

Op 19-jarige leeftijd trad ze in te Baexem. De verhalen van zuster Magdala in het tijdschrift “De groeten uit de missie” hadden zo’n indruk op haar gemaakt dat ze besloot zich aan te sluiten bij onze congregatie. Zij verlangde ernaar haar leven in dienst te stellen van de Blijde Boodschap.

Op tal van plaatsen in Nederland en in Argentinië heeft ze dat verlangen met een groot verantwoordelijkheidsgevoel waar gemaakt. Altijd was ze bereid datgene te doen wat gedaan moest worden. Met liefde en zorgzaamheid heeft ze zich ingezet voor opvang van kinderen en zieken. Ze was heel gemakkelijk in de omgang met mensen, was opgewekt, vriendelijk en gastvrij. Ze heeft verschillende leidinggevende functies vervuld, waar veel zusters haar dankbaar voor zijn. Ze kon anderen bevestigen waardoor deze ruimte kregen om te groeien. Ook administratief werk was haar niet vreemd en het bijhouden van het archief was bij haar in goede handen.

Gesterkt door de Geest het verhaal van Gods liefde onder mensen doorvertellen

Zuster Andria was een levenskunstenares, ze kon iedere dag genieten van zoveel kleine dingen, ze hield van de natuur. De tuin en de bloemen waren haar hobby en ze had de gave van bloemenschikken. En vooral kon ze genieten van mensen.

De beperkingen van het ouder worden heeft ze moedig aanvaard, ze accepteerde het leven zoals het zich aandiende. Ze klaagde nooit, maar droeg haar lijden vaak nog met een glimlach. Ze was dankbaar voor alle hulp die haar gegeven werd door medezusters, verzorgsters en haar familie, vooral haar zus Jo.

We zijn dankbaar voor het rijke en lange leven van Zuster Andria. Moge ze nu voorgoed in Gods eeuwige Liefde en Vrede leven!

Zr. Marie José Geurts

Mededelingen

Vanuit de provincie

- Zusters Medylyn Masajo en Eustokhia Lina Nggawa , de twee missionarissen benoemd voor Nederland, zullen hopelijk eind juni of begin juli (aan) komen
- Op 24 juni komen de leden van de internationale gemeenschappen van de SSpS en SVD's bij elkaar in Amsterdam rond een bepaald thema. Tevens is het ook een ontmoetingsdag.
- Op 13 juli is de jaarlijkse ontmoetingsdag voor de zusters van het Retraitehuis en Arnoldusklooster, medewerkers, vrijwilligers en het provinciaalbestuur.

Namens alle zusters van de Provincie Nederland wensen we jullie...

Proficiat voor jullie professiefeest.

Jubilarissen 2 juli 2016:

Zr. Avita van Adrichem	70 jaar
Zr. Henriëna van de Laar	65 jaar
Zr. Geertruidis Rood (Gré)	60 jaar
Zr. M. Luca Sanders SSpSAP	60 jaar

Onder Ons Provincie Nederland

CONGREGATIONELE RICHTLIJNEN
2014-2020

Communio met God

De kern van onze missionaire gemeenschappen is onze onderlinge verbondenheid te beleven als een gave van de Drieëne God. Hij is de bron en kern van ons leven en onze missie. We proberen steeds meer bewust de Blijde Boodschap te beleven en te delen en daardoor aan anderen door te geven.

Communio met de Gemarginaliseerden en uitgestoten

Door onze communio met gemarginaliseerden en uitgestoten gaan we persoonlijk en als gemeenschap onze programma's en activiteiten evalueren en zo nodig aanpassen aan de noden van deze tijd in deze wereld.

Communio met de Schepping

Als trouwe rentmeesters willen we Gods schepping beheren, zodat alle mensen, ook die na ons komen, mogen leven van deze rijkdom. We mogen van zijn rijkdom genieten, maar het is onze opdracht de schepping te behoeden en te bewaren.

Communio met de Congregatie

Als missiezusters Dienaressen van de Heilige Geest voelen wij ons medeverantwoordelijk met de missie en visie van onze congregatie.

Verzoek: Als u foto's stuurt naar de redactie, graag met verduidelijking.

Uitgever:

Missiezusters Dienaressen v.d. Heilige Geest - Provincie Nederland.

Redactie:

Zr. Monique, Zr. Marie Jose, Zr. Melina Polo, Zr. Lili.

Adres:

Provinciaal Missiezusters Dienaressen v.d. Heilige Geest.
Volkelseweg 30, 5405 Uden.

Wij hopen op medewerking van u allen: als u een bijdrage voor een artikel voor ons contactblad heeft, vragen we het in te zenden vóór 15 augustus 2016 naar onze e-mail adres: newonderons@gmail.com